

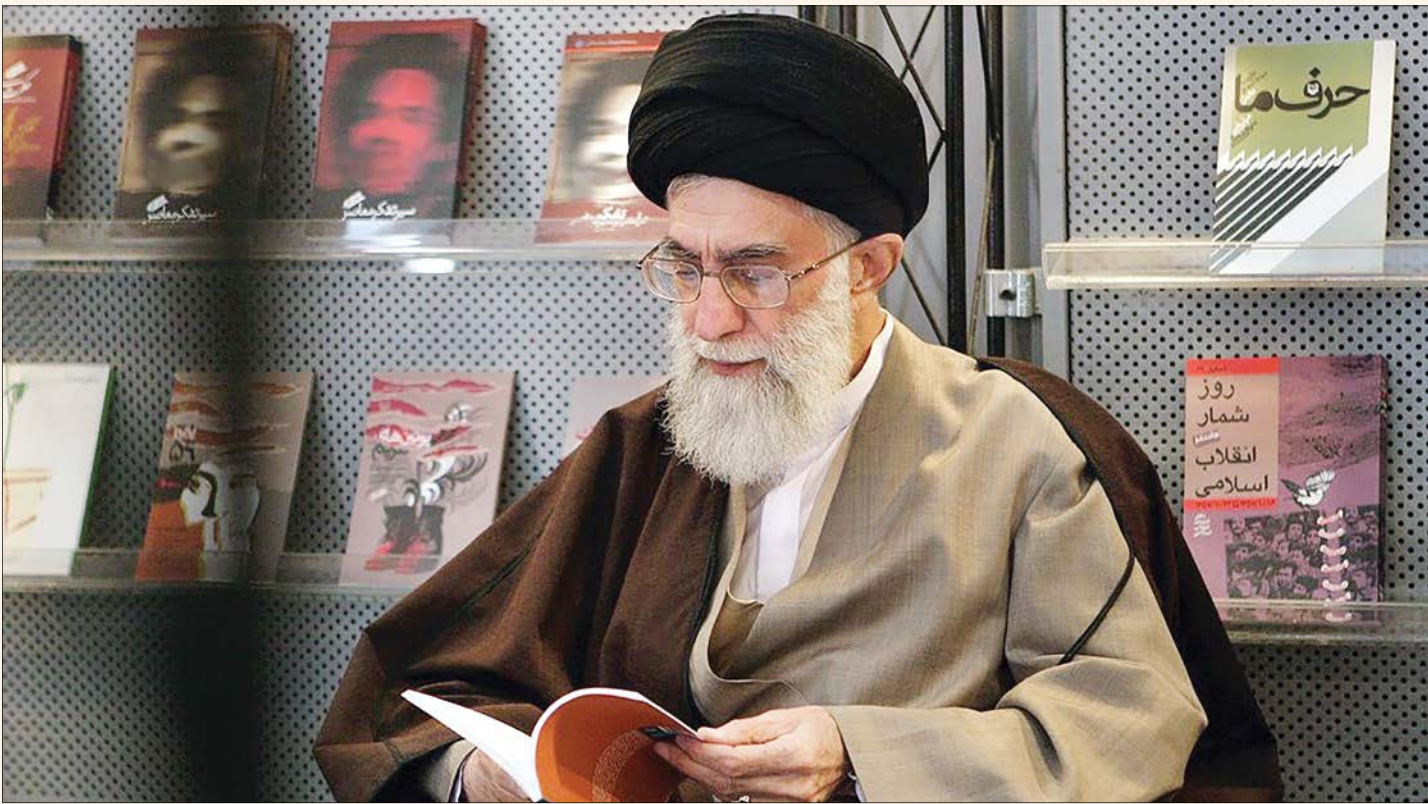
چهارمین نمایشگاه بین‌المللی شهاب بغداد از امروز تا ۱۸آذربرگزار می‌شودوایران‌بایزرگ‌ترین‌پاویون‌اختصاصی خود در آن حضور دارد. این پاویون چکیده صنایع فرهنگی کودک و نوجوان ایران شامل اسباب‌بازی، انیمیشن، بازی‌های ویدئویی، بالیچکیشن، نوشت‌افزاروکسب‌وکارهای نوپاست. سیدسعید حسینی، فعال حوزه صنایع فرهنگی، با اشاره به چپش دهه اخیر در تولید داخلی تأکید کرد:

توسعه صنایع فرهنگی ایران در نمایشگاه شهاب بغداد

«تداوم این رشد نیازمند گسترش بازار خارجی است و عراق به دلیل حجم بازار، سهولت ارسال کالا و قرابت فرهنگی-اعتقادی اولویت نخست ماست.» ایران سال گذشته با بیش از ۵۰ تولیدکننده و ۳۰۰ محصول در این نمایشگاه شرکت کرد و امسال حضور نظام‌مندتری دارد. حامد تاملی، نایب‌رئیس انجمن تولیدکنندگان اسباب‌بازی نیز بیان کرد: بازار داخلی اسباب‌بازی ایران ۴۰۰ میلیون

یک عمر زیستن با کتاب

حجت‌الاسلام صلح میرزایی معتقد است فهم درست رهبر معظم انقلاب از جهان پیرامون، نشأت گرفته از مطالعات گسترده است

و تأکید رهبر معظم انقلاب بر کتابخوانی را می‌توان از همین منظر تحلیل و دریافت کرد. خود ایشان می‌فرمایند که در آن چند سالی که در مشهد مقدمات حوزه را می‌گذراندند، حدود هزار کتاب خوانده‌اند که عدد بسیار بالایی است. در جایی دیگر نقل می‌کنند که وقتی وارد کتابخانه مسجد گوهرشاد می‌شدند، از صدای آذان متوجه گذر زمان می‌شدند و گاهی به‌دلیل عدم تمکن مالی، از کتابفروشی‌ها کتاب اجاره می‌کردند. همین امر موجب شد که ایشان نسبت به جهان عرب و استعمار، اطلاعات بسیار بالایی کسب کنند. از آنجاکه خودشان لذت ارتباط با کتاب را چشیده‌اند و مشاهده می‌کنند که چه تأثیر شگرفی در عموم مردم، به‌ویژه جوانان، ایجاد می‌کند، همواره همگان، خصوصاً جوانان را به کتابخوانی ترغیب می‌کنند.

ایشان بر مطالعه «کتاب خوب» تأکید دارند. منظور از کتاب خوب از دیدگاه ایشان چیست و چرا بر برخی حوزه‌ها مانند

ادبیات پایداری اهتمام بیشتری می‌ورزند؟ البته ایشان تأکید دارند که هر کتابی نه بلکه «کتاب خوب»؛ کتابی است که برای انسان آورده‌ای داشته باشد، به انسان امید ببخشد، او را دچار پوچی و حیرت نکند و حتی اگر سرگرم‌کننده است، در نهایت افزوده‌هایی برای خواننده داشته باشد. به همین دلیل مشاهده می‌کنید ایشان به کتاب‌های حوزه ادبیات پایداری اهتمام دارند و بر انتشار تقریظ‌هایی که بر

کمتر رشته‌ای از علوم یافت می‌شود که رهبر معظم انقلاب در آن زمینه مطالعه نداشته باشند.

صرفاً به رمان یا کتاب‌های دینی و فقهی محدود نمی‌شود

این کتاب‌ها می‌نویسند اصرار می‌ورزند تا اقبال عمومی به آنها بیشتر شود. این کتاب‌ها که عموماً براساس اتفاقات حقیقی و زندگی قهرمانان کشور ما نوشته شده‌اند، می‌توانند در افزایش معرفت، عقلانیت و معنویت عموم مردم به‌ویژه نوجوانان و جوانان بسیار مؤثر باشد. هدف از این تأکیدات، تربیت نسلی عقلانی و در عین حال معنوی از طریق مطالعه کتاب است.

یکی از ویژگی‌های بارز در سیره کتابخوانی رهبر انقلاب، «به‌روزخوانی» و مطالعه دقیق آثار جدید است. گفته می‌شود ایشان روش خاصی برای گزینش کتاب‌ها دارند.

دقیقا، بسیار اتفاق می‌افتد کتابی که زمان زیادی از انتشار آن نگذشته است، توسط ایشان مطالعه شده و بسیار دقیق هم مطالعه می‌شود. ناشران می‌دانند ایشان یک کتابخوان حرفه‌ای هستند و بسیاری از آنها اصرار دارند که آثار برجسته‌شان به‌دست ایشان برسد. بنابر گفته نزدیکان، برخورد ایشان با کتاب‌ها سه نوع است: دسته اول کتاب‌هایی است که پس از تورقی ابتدایی احساس می‌کنند رضایت‌بخش نیستند و آنها را رها می‌کنند. دسته دوم کتاب‌هایی است که پس از مدتی مطالعه، متوجه افت کیفیت محتوا نسبت به شروع آن می‌شوند و آن را نیز کنار می‌گذارند. دسته سوم کتاب‌هایی است که تا انتها مطالعه می‌کنند. دسته سوم خود به دو بخش تقسیم می‌شود: بخشی که صرفاً مطالعه می‌شود و

برش

توسعه حلقه‌های مطالعاتی

امروزه به‌دلیل درگیری افراد با فضای مجازی، میزان مطالعه به معنای واقعی کلمه کاهش یافته است. برای مقابله با این پدیده، ترویج کتابخوانی از طریق معرفی آثار خوب و ایجاد حلقه‌های مطالعاتی توسط فعالان فرهنگی و نخبگان

دل‌آگردش مالی دارد و بیش از ۵۰۰۰ محصول داخلی عرضه می‌شود اما برای رشد پایدار باید از بازار داخلی فراتر رفت و با رقبای جدی به‌ویژه چین رقابت کرد. سجاد عباسی، مدیر کارستان بهارستان نیز گفت: تمرکز امسال بر توسعه بازار و جذب مشتریان عمده است. کارستان با ۱۴ گروه منتخب از جمله محصولات انیمیشن «پوز»، بازی رومیزی، لوازم التحریر و برنرد «سرزمین اسباب‌بازی» حضور دارد.

بخشی که ایشان تحلیلی از آن ارائه می‌دهند. کتاب‌هایی که بر آنها تقریظ می‌نویسند، از تمام این فیلترها عبور کرده‌اند. یعنی علاوه بر آن‌که تا انتها خوانده شده‌اند، توانسته‌اند نظر ایشان را از نظر محتوا، قلم، نگارش و ساختار جلب کنند و ایشان دیدگاه خود را درباره آن بیان کرده‌اند. معمولاً پس از آن، از نویسنده یا راوی خاطره تجلیل می‌کنند. این نشان می‌دهد ایشان با دقتی که در امر کتاب دارند، پس از مطالعه بخشی از یک اثر تشخیص می‌دهند که آیا آن کتاب ارزش سرمایه‌گذاری وقت را دارد یا خیر.

ویژگی دیگر ایشان «متعددخوانی» و مطالعه در حوزه‌های بسیار متنوع است، حتی موضوعاتی که شاید در نگاه اول از دایره علایق یک مرجع تقلید دور به نظر برسد. ممکن است در این باره بیشتر توضیح دهید؟

ایشان «متعددخوانی» یا به تعبیری «انبوه‌خوانی» از حیث موضوعات مختلف دارند. کمتر رشته‌ای از علوم یافت می‌شود که رهبر معظم انقلاب در آن زمینه مطالعه نداشته باشند. مطالعات ایشان صرفاً به رمان یا کتاب‌های دینی و فقهی محدود نمی‌شود. به‌عنوان مثال یکی از مسئولان در حال معرفی یکی از دانشمندان کشور بود که کتابی در یک حوزه تخصصی علمی نوشته بود. وقتی نام او را ذکر کرد، رهبر انقلاب نام کامل او را به خاطر آوردند و فرمودند کتابش را نیز خوانده‌اند. جالب‌تر آن وقتی آن مسئول گفت آن دانشمند همشهری شما و اهل مشهد است، ایشان فرمودند: خیر. این دقت نظر که هم نام را بدانند، هم محتوا را خوانده باشند و هم اطلاعات جانبی را تصحیح کنند، بسیار قابل توجه است. یکی از اساتید که عضو شورای نگهبان هستند و کتابخانه شخصی رهبر انقلاب را دیده بودند، نقل می‌کردند ایشان میزهای متعددی در کتابخانه خود دارند که کتاب‌ها براساس موضوع دسته‌بندی شده‌اند. ایشان متناسب با برنامه‌ریزی خود، در ساعات مختلف پشت یکی از این میزها می‌نشینند و در آن حوزه مشخص مطالعه می‌کنند.

علاوه بر مطالعه فردی، رهبر معظم انقلاب بر «کتابخوانی جمعی» نیز تأکید دارند. اهمیت این موضوع از دیدگاه ایشان چیست و چه الگوهایی را می‌توان از آن استخراج کرد؟

یکی از نکات دیگر همین است. ایشان صرفاً به مطالعه فردی اکتفا نکرده و به اعضای خانواده نیز توصیه کرده‌اند که همگی با هم بنشینند و یک کتاب را بخوانند. این تأکید بر کتابخوانی جمعی، که در قالب دوره‌هایی در مساجد و هیات‌ها نیز برگزار می‌شود، می‌تواند الگویی برای خانواده، اجتماع و گروه‌های تخصصی و غیرتخصصی باشد. طرح «حلقه‌های صالحین» که مورد حمایت ایشان بود نیز بر همین اساس شکل گرفت؛ زیرا وقتی افراد مختلف با دیدگاه‌های متفاوت دور هم جمع می‌شوند و یک کتاب را می‌خوانند (دورخوانی)، این امر به فهم عمیق‌تر مطلب و رفع اشتباهات احتمالی در برداشت‌ها کمک شایانی می‌کند؛ به‌ویژه در مورد کتاب‌های معرفتی، مطالعه گروهی می‌تواند از سوء تفاهم‌ها در فهم جلوگیری کند.

این سیره کتابخوانی و مطالعات گسترده، چگونه در روند سیاست‌گذاری‌های کلان نظام و نگاه ایشان به مسائل جهانی تأثیر گذاشته است؟

قطعاً تأثیرگذار بوده است. فهم ایشان از جهان پیرامون، تحت تأثیر این مطالعات گسترده قرار دارد. همان‌طور که شهید مطهری می‌فرمایند، عالمی که فقط در یک محیط محدود رشد کرده باشد، دیدگاهی نیز محلی خواهد بود اما رهبر معظم انقلاب به واسطه تجربیات مدیریتی از ابتدای انقلاب و همچنین مطالعات وسیع، دیدگاهی تمدنی و جهانی دارند و عوامل پیشرفت و افول تمدن‌ها، کشورها و حکومت‌ها را تحلیل کرده‌اند. آشنایی با تحولات جهانی از طریق مطالعه رمان‌های غربی، به ایشان درک عمیقی از اتفاقات رخ داده در سایر کشورها داده است. به‌عنوان نمونه، در دیداری با رئیس‌جمهور وقت لبنان، ایشان با اشاره به رمانی، حزب‌الله را به خنجری تشبیه کردند که می‌تواند از لبنان دفاع کند. این هم‌زمانی که از طریق اشتراک در مطالعه کتاب‌های بین‌المللی ایجاد می‌شود، در ارتباط با مردم جهان مؤثر است. در مقوله داخلی نیز این دید تمدنی در تنظیم سیاست‌های کلان، مشورت با بزرگان کشور و پیداکردن اولویت‌ها تأثیرگذار است.

سکوت دوره صحنه‌ها به احترام ایام سوگواری شهادت حضرت زهرا (س)

اداره کل هنرهای نمایشی اعلام کرد همزمان با ایام سوگواری شهادت حضرت فاطمه زهرا (س)، اجرای عمومی نمایش‌ها در سراسر کشور متوقف می‌شود. این وقفه دو روزه از اذان مغرب روز یکشنبه دوم آذرماه آغاز می‌شود و تا غروب روز سه‌شنبه چهارم آذر ادامه خواهد داشت. براساس این اطلاعیه، در این ایام تنها نمایش‌هایی با محتوای دینی و مناسبتی، پس از اخذ مجوزهای لازم، امکان اجرا خواهند داشت. فعالیت سالن‌های تئاتر کشور از شامگاه سه‌شنبه چهارم آذرماه و پس از اذان مغرب به روال عادی خود باز خواهد گشت.

قاب

جام جمعه

فرهنگ

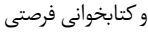
CULTURE

چهارشنبه ۲۸ آبان ۱۴۰۴ ■ شماره ۷۱۹۴

گزارش

پرتره‌ای از یک مطالعه بی‌وقفه

در هیاهوی مسئولیت‌های سنگین ملی و درگیری‌های پیچیده منطقه‌ای و جهانی، تصور رهبری هشتاد و چندساله که همچنان یکی از عمیق‌ترین و منظم‌ترین روابط را با جهان کتاب حفظ کرده، شگفت‌انگیز و الهام‌بخش است.

امیرحسین حیدری
آگروه فرهنگ و هنر

و کتابخوانی فرصتی است تا به ابعاد کمتر دیده شده شخصیت حضرت آیت‌الله خامنه‌ای بپردازیم؛ بعدی که نه تنها یک علاقه شخصی بلکه یک استراتژی فرهنگی و یک الگوی تربیتی است. شاید اولین پرسش این باشد که چگونه در میانه این حجم از مشغله، فرصتی برای مطالعه باقی می‌ماند؟ پاسخ در انضباط و تکنیک‌های ایشان نهفته است. ایشان روایت می‌کنند: «در منزل من همه افراد هرشب در حال مطالعه خواب‌شان می‌برد. خود من هم همین‌طورم.» این استمرار در مطالعه با استفاده بی‌پناه از تمام لحظات مرده روز تکمیل می‌شود. آنجا که می‌فرمایند: «بنده دوره‌های بیست و چندجلدی کتاب‌ها را در همین فاصله‌های ۱۰دقیقه، ۲۰دقیقه، یک‌ربع ساعت خوانده‌ام!» این مهارت که ریشه در جوانی و تندخوانی رمان‌های کرایه‌ای در یک شب دارد، به ایشان اجازه داده حجم مطالعه را همواره در سطحی بالا نگه‌دارند. اما این کمیت هرگز کیفیت را تحت الشعاع قرار نداده است. مطالعه ایشان سطحی و گذرا نیست بلکه خوانشی عمیق و تحلیلی است؛ تاجایی که پس از مطالعه یک کتاب دفاع مقدس، با جزئیات به نویسنده می‌گویند: «آن صفحه کتاب قابلیت فیلم داردا» این دقت نظر، با یک رویکرد فعال و پویا همراه است. نوشتن تقریظ‌های متعدد بر کتب ارزشمند و بیان نقدهای کارشناسی، مطالعه را به یک کش فکری دوطرفه تبدیل کرده که هم به نویسنده بازخورد می‌دهد و هم جامعه را به سمت آثار برتر هدایت می‌کند. یکی از وجوه خیرات‌انگیز دیگر، به‌روز بودن و گستردگی مطالعات ایشان است. وقتی کتابی مانند «پنجره‌های تشنه» تنها ۱۲روز پس از چاپ، مزین به تقریظ ایشان می‌شود، نشان از رصد دائمی نبض فرهنگی جامعه دارد. این همراهی با زمان، در کنار مطالعه در رشته‌های گوناگون علوم از تاریخ و ادبیات گرفته تا سیاست و علوم نظامی، تصویری از یک ذهن جامع‌نگر و پویا را به نمایش می‌گذارد.

با این همه، آنچه شخصیت ایشان را در این حوزه متمایز می‌کند، فراتر رفتن از یک کتابخوان حرفه‌ای و تبدیل شدن به اصلی‌ترین مروج کتابخوانی در کشور است. ایشان مطالعه را نه یک تفنن، که یک ضرورت حیاتی برای پیشرفت ملت می‌دانند و این دغدغه در این کلام‌شان موج می‌زند: «من اگر هر روز یک ساعت باید حرف بزنم و نتیجه‌اش این باشد که مردم کتابخوان بشوند، حاضرم روزی یک ساعت ونیم حرف بزنم.» این رویکرد حتی به فضای خانواده نیز تسری یافته و با برگزاری جلسات «جمع‌خوانی» و تشویق اعضای خانواده به مطالعه یک کتاب مشخص نشان می‌دهند که کتاب در منظومه فکری ایشان، یک عنصر هویت‌ساز و محور گردهمایی‌های خانوادگی و اجتماعی است.

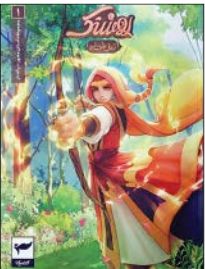
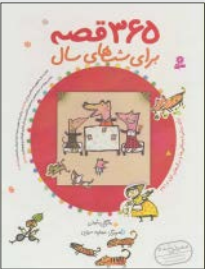
در تاریخ معاصر ایران، یافتن رهبری که خود در بالاترین سطح، یک الگوی تمام‌عیار در مطالعه مستمر، عمیق و گسترده باشد و هم‌زمان تابین اندازه برای کتابخوان کردن ملتش دغدغه داشته باشد، اگر بی نظیر نباشد کم‌نظیر است. این سیره، یک دعوت آشکار برای همگان است: کتاب را جدی بگیریم.

رویداد

قصه‌های ایرانی، لالایی کودکان ترکیه

مجموعه «۳۶۵ قصه برای شب‌های سال» اثر مرگان شیخی، از ماندگارترین آثار ادبیات کودک ایران، اکنون به یکی از محبوب‌ترین کتاب‌های شب برای کودکان ترکیه تبدیل شده است. این اثر که توسط انتشارات قدیانی منتشر و پیشتر

به عنوان کتاب سال جمهوری اسلامی ایران برگزیده شده بود، با ترجمه به زبان‌های کردی کرمانجی و ترکی استانبولی راه خود را به کتابخانه‌های منطقه باز کرده است. این مجموعه شامل داستان‌های کوتاه، اخلاقی و خیال‌انگیز برای کودکان ۳ تا ۱۰ سال است که با هدف تقویت خلاقیت و آموزش ارزش‌هایی چون مهربانی و صداقت طراحی شده‌اند. موفقیت این کتاب در ایران با جوایز متعددی از جمله جایزه پروین اعتصامی همراه بوده است. اکنون با ترجمه کردی توسط صادق رشوان و ترجمه ترکی از سوی انتشارات تیماس، این قصه‌ها در شهرهایی چون استانبول و دیاربکر توزیع می‌شوند. این اتفاق گامی مهم در معرفی ادبیات غنی کودک ایران به منطقه و تقویت تبادلات فرهنگی میان کودکان به شمار می‌رود.

ادبیات

بازگشت دختران خورشید

دومین جلد از مجموعه کمیک ایرانی «روشنک: کمان خورشید» به زودی توسط انتشارات کمیکا روانه بازار می‌شود. این داستان مصور که به قلم ماه‌منیر داستان پور و تصویرگری تیمی از هنرمندان خلق شده، ماجراهای شیرین، قهرمان نوجوان روستای «میدیا» و گروهش «یاران خورشید» را در مبارزه با ظلم و جادوی ملکه الیز روایت می‌کند.

در جلد دوم، داستان با هیجان بیشتری دنبال می‌شود. یاران خورشید در عملیاتی جسورانه گاری ملکه را پس می‌گیرند و برای نبردی بزرگ‌تر، یعنی نفوذ به قصر، آماده می‌شوند. این مجموعه در کنار روایت ماجراجویانه خود، به مفاهیمی چون همدلی، صبر و قدرت دوستی می‌پردازد و به گفته تیم تولید، تلاشی برای به‌تصویر کشیدن قهرمانانی از جنس دختران شجاع ایرانی است. «روشنک ۲» با شعار «دختران خورشید؛ امانت‌داران نور»، تجربه‌ای تازه از ادبیات مصور نوجوان را ارائه می‌دهد و داستان مبارزه نور علیه تاریکی را ادامه خواهد داد.